

KERESKEDELMI NYILVÁNTARTÁS

- Az állami adatgyűjtés az állam által végzett adat-és információszerzés, feldolgozás, és tárolás, nem önálló szakigazgatási ágazat. Célja, hogy az állam a saját belső viszonyairól minél több információt szerezzen meg (Gerencsér, Berkes, 2014).
- A jegyzők kereskedelmi hatóságként engedélyezési, nyilvántartási és panaszkezelői feladatokat is ellátnak.
- Az Országos Kereskedelmi Nyilvántartás nyilvános, de nem közhiteles adatokat tartalmaz a kereskedelmi tevékenységek vonatkozásában.
- A kereskedelmi nyilvántartásból származó adatokat a Központi Statisztikai Hivatal statisztikai célokra használja fel.

A kormány [T/13671.](#) számon nyújtotta be az Országos Kereskedelmi Nyilvántartási Rendszer működéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatát. A javaslat hat ágazati jogszabály módosítását tartalmazza, célja a kereskedelmi és egyéb szolgáltatási tevékenységet végzők hatósági nyilvántartásban szereplő adatainak felülvizsgálata.

Bevezetés

A kereskedelmi igazgatás szervezetében és működésében is összetett, több szakigazgatási ágazatot is érintő rendszer. A kereskedelem igazgatásában az állami szervek mellett a helyi önkormányzatok is fontos szerepet játszanak. A képviselő testületek kialakítják a helyi kereskedelem-politika irányait, és jogszabály alkotással szabályoznak: például meghatározzák a helyi vásárok, piacok működési rendjét vagy a helyi üzletek nyitva tartási szabályait. A jegyzők, mint kereskedelmi hatóságok engedélyezési feladatokat látnak el, emellett nyilvántartási és panaszkezelői feladatokat is vannak (Közigazgatási Jog 3., [2014](#)).

A jegyzői kereskedelmi hatósági feladatok összetettek, nincs rá egyetlen átfogó jogszabály. Resch (2016) a kétféle hatósági eljárás (nyilvántartásba vételre irányuló kérelemre illetve engedélyezési kérelemre induló eljárások) figyelembe vételével az alábbi **jegyzői kereskedelmi hatósági feladatokat** különíti el:

- bejelentés köteles kereskedelmi tevékenységek nyilvántartásba vétele (pl. termékbemutató, csomagküldő kereskedelem, [210/2009. Korm.r.](#));
- kizárólag üzletben forgalmazható termékeket (pl. növényvédőszer, vagy fegyverek) forgalmazó üzlet működésének engedélyezése (210/2009. Korm.r. 7-10.§);
- bejelentés köteles ipari kereskedelmi tevékenységet folytató telepek nyilvántartásba vétele;
- nem üzleti célú közösségi szabadidős szálláshely (pl. üdülő, turistaház) szolgáltatók nyilvántartásba vétele ([173/2003. Korm.r.](#)),
- szállásszolgáltatási tevékenység nyilvántartásba vétele ([239/2009. Korm.r.](#));
- vásárok, piacok engedélyezése ([55/2009. Korm.r.](#));
- bevásárlóközpontok nyilvántartásba vétele (55/2009. Korm.r.).

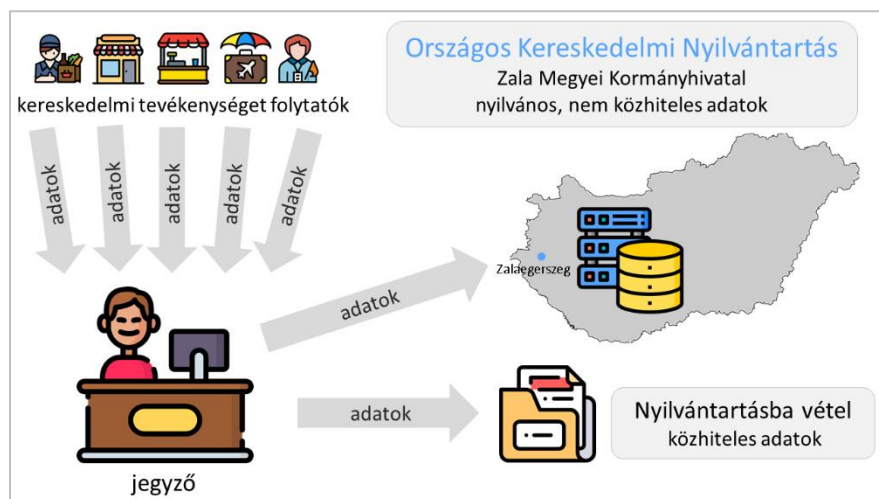
NYILVÁNTARTÁSOK

Az állami adatgyűjtés minden esetben közigazgatási tevékenység, melyet nemcsak közigazgatási szerv, hanem például igazságszolgáltatási szerv és (állami feladatot ellátó) gazdálkodó szervezet is végezhet.

Az **állami adatkezelés** fajtáinak nincs egységesen elfogadott rendszere a közigazgatási szakirodalomban. Gerencsér és Berkes megkülönböztet nyilvántartást és statisztikai tevékenységet, előbbi csoporton belül pedig igazgatási és állami nyilvántartást. Az igazgatási nyilvántartás lényegi jellemzői, hogy nem jogszabály írja elő, általában zárt, és az adatváltozás nem jogi aktus során jön létre. Ilyen például a hatósági munkában alkalmazható tolmácsok vagy szakértők jegyzéke egy önkormányzati hivatalban.

Az állami nyilvántartásokra vonatkozó közös alapelvek a következők: joghoz kötöttség (törvény vagy törvényi felhatalmazás alapján jön létre, minden jellemzőjét jogszabály határozza meg), közhitelesség, valóságosság, naprakészség, célszerűség, teljesség.

1. ábra: A kereskedelmi tevékenységi adatok útja

Forrás: [Infoszolg/saját szerkesztés](#)

A nyilvántartások többféle szempont szerint is **csoportosíthatók** (Gerencsér, Berkes, [2014](#)):

- a nyilvántartás tárgya szerint: személyekről, jogokról, vagy dolgokról vezetett nyilvántartások;
- a nyilvántartást vezető szerv szerint: az igazságszolgáltatás vagy a közigazgatás kötelékébe tartozik-e a szerv;
- a nyilvántartás jogi hatása szerint: konstitutív vagy deklaratív;
- hozzáférhetőség szerint: nyilvános, részben nyilvános, zárt;

- felhasználhatóság szerint: alapnyilvántartás, származtatott vagy önálló.

MI A KERESKEDELMI NYILVÁNTARTÁS?

A [2015. évi CLXIV törvény](#) a kereskedelemről 6/G paragrafusa kimondja, hogy a kereskedelmi hatóság a következőkről nyilvántartást vezet:

- a kereskedőkről;
- a működési engedéllyel rendelkező és a bejelentett üzletekről, az üzletek nyitva tartásáról;
- a bejelentett bevásárlóközpontokról és helyi termelői piacokról, valamint az engedélyezett vásárokról és piacokról;
- az idegenvezetői tevékenységet folytatókról;
- a lovas szolgáltató tevékenységet folytatókról;
- a szálláshely-szolgáltatási tevékenységet folytatókról;
- a tartós szálláshasználati szolgáltatási tevékenységet folytatókról;
- a bejelentett utazásszervezőkről és az utazásközvetítőkről.

Kereskedelmi hatóságként a település jegyzője, Budapest kerületei esetén a kerületi önkormányzat jegyzője, a Fővárosi Önkormányzat által

közvetlenül igazgatott terület tekintetében a főjegyző járnak el ([201/2009. Korm. rendelet 2.§](#)).

A nyilvántartásban kezelt adatokat a [Központi Statisztikai Hivatal](#) (KSH) részére a hivatalos statisztikáról szóló [2016. évi CLV. törvénnyel](#) összhangban statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon, térítésmentesen át kell adni. Az adatokat a KSH statisztikai célra felhasználhatja (6/H§).

A nyilvántartás vezetésére vonatkozó eljárási szabályokat a 201/2009. Korm. rendelet határozza meg. A rendelet felsorolja a bejelentendő adatokat (1. melléklet A) és rögzíti a nyilvántartásba kerülő adatokat a bejelentéshez kötött

kereskedelmi tevékenység (2. melléklet A), valamint a működési engedéllyel rendelkező üzletek esetén (2. melléklet B). Ezek – nem teljes körűen – a következők:

- a nyilvántartásba vétel száma;
- a kereskedő neve, címe, illetve székhelye;
- a kereskedő cégjegyzékszám, vállalkozói nyilvántartási száma, illetve a kistermelő regisztrációs száma;
- a kereskedő statisztikai száma;
- a kereskedelmi tevékenység helye;
- a kereskedelmi tevékenység formája;
- az egyes kereskedelmi formák és helyek szerinti bontásban a termékek megnevezése és sorszáma;
- ha a kereskedelmi tevékenység üzletben folyik, akkor az üzlet nyitva tartása, elnevezése, alapterülete;
- a termékek megnevezése a kereskedelmi tevékenység helye és formája szerint;
- a kereskedelmi tevékenység jellege (ügynöki, kisker, nagyker) a kereskedelmi tevékenység helye és formája szerint;
- üzlet esetén a termékek megnevezése, sorszáma, a kereskedelmi tevékenység jellege (kisker, nagyker) üzletek szerinti bontásban;
- a kereskedelmi tevékenység megkezdésének, módosításának és megszűnésének időpontja.

A jegyző a bejegyzett adatokat a nyilvántartásba történő bejegyzéssel egy időben elektronikus úton megküldi a Zala Megyei Kormányhivatalnak, ahol az [Országos Kereskedelmi Nyilvántartást](#) vezetik. A nyilvántartás a kormányhivatal honlapján elérhető, nyilvános, de nem közhiteles.

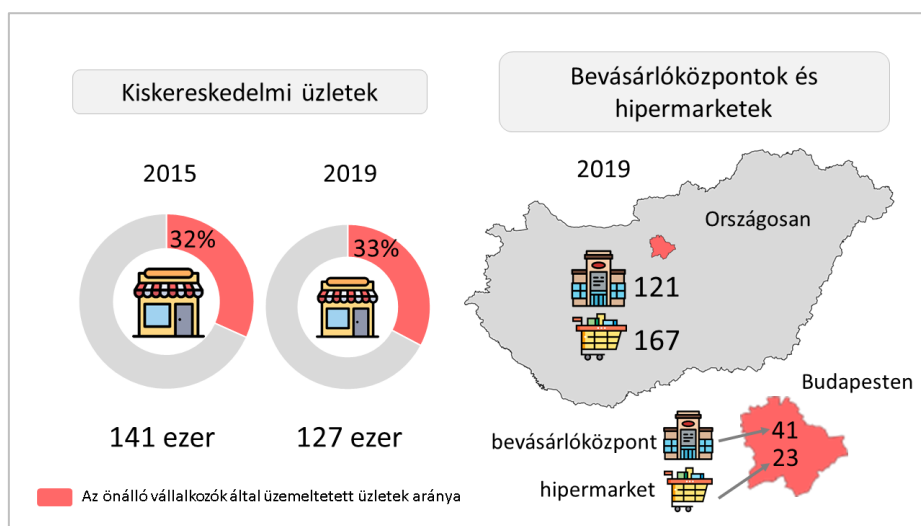
A közhiteles nyilvántartást a kereskedelmi hatóság – főszabály szerint a kereskedelmi tevékenység helye szerinti település jegyzője –

vezeti, amelyet az adott önkormányzat honlapján közzétesz. A közhitelesség egy nyilvántartás szempontjából azt jelenti, hogy a nyilvántartás hitelesen tanúsítja a feltüntetett adatok, továbbá a bejegyzett jogok és a feljegyzett tények fennállását.

KERESKEDELMI STATISZTIKÁK

A Központi Statisztikai Hivatal számos területen használja fel a kereskedelmi nyilvántartás adatait statisztikai szolgáltatásai nyújtása során. Az ún. [Kereskedelmi regiszter](#) (KERREG) az országos kereskedelmi és vendéglátó-hálózat nyilvántartására szolgál. Ennek alapján átfogó képet lehet nyújtani a hálózat elemeiről, a

2. ábra: Üzletszámok az év végén (darab)

Forrás: [Infoszolg/KSH Stadat](#)

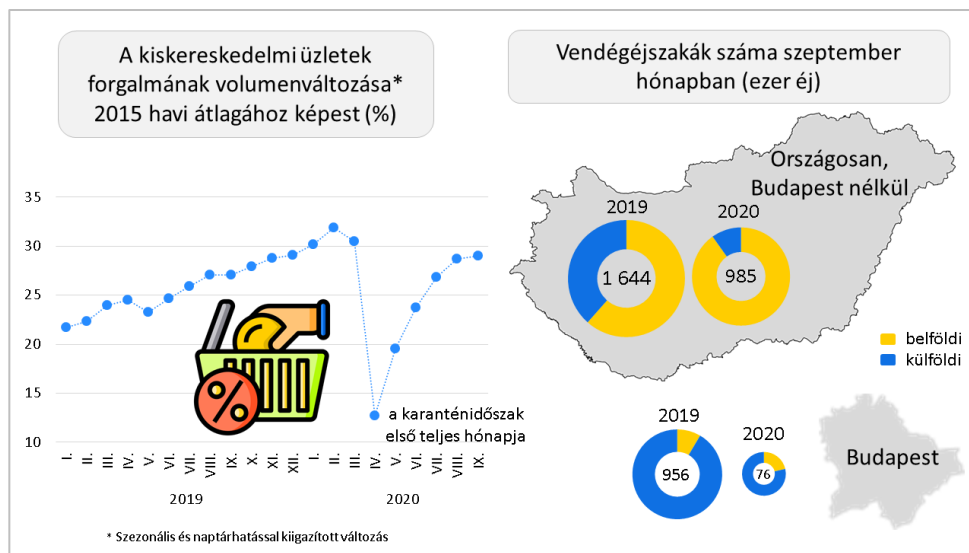
területi megoszlásról, az egységeket üzemeltető vállalkozásokról. A KERREG szolgál alapul a kiskereskedelem és vendéglátás forgalmának országos becsléséhez is.

A KSH Összefoglaló adattábláiban ([Stadat](#)) a belkereskedelem (4.4.) és a vendéglátás, turizmus (4.5) területén nyilvános adatok állnak rendelkezésre – természetesen a teljesség igénye nélkül – például:

- a kiskereskedelmi üzletek számáról, alapterületéről, területi megoszlásáról;
- az üzlettípusok szerinti megoszlásról;

- a bevásárlóközpontokról, és hipermarketekről;
- az üzletek forgalmáról
- a vendéglátóhelyek számáról, típusairól, területi megoszlásáról;
- a vendéglátóhelyek forgalmáról;
- az utazásszervező és -közvetítő vállalkozások számáról és teljesítményéről (stb.).

3. ábra: Forgalmi adatok

Forrás: [Infoszolg/Kiskereskedelem](#), KSH, [Gyorstájékoztató, 2020. november 5.](#); [Kereskedelmi szálláshelyek forgalma](#), KSH, [Gyorstájékoztató, 2020. november 6.](#)

Források:

- [Közigazgatási Jog 3., Magyar Közigazgatási Jog, Különös rész](#), Miskolci Egyetem ÁJK, Miskolc, 2014.
- Dr. Gerencsér Balázs Szabolcs, Dr. Berkes Lilla: Rendszert a rendszerekben! – avagy gondolatok a nyilvántartások rendszertanáról – [Új Magyar Közigazgatás, 2014/4.](#)
- Resch Karolina: Jegyzői hatósági eljárások (2.r.): kereskedelmi hatósági eljárás, Jegyző és Közigazgatás. 2016/5. 26-29.o.
- [Helyzetkép a kiskereskedelemről, 2019.](#) KSH, 2020
- [2005. évi CLXIV. törvény](#) a kereskedelemről
- [210/2009. \(IX. 29.\) Korm. rendelet](#) a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről

Készítette: Kardos Krisztina
Képviselői Információs Szolgálat
E-mail: infoszolg@parlament.hu

infoszolg

Internet: www.parlament.hu/infoszolg
Intranet: intra.parlament.hu/infoszolg/
Tel.: (1) 441-6486